

Lühiülevaade 2017. aasta valla eelarvest

Väike-Maarja vald kinnitas oma prioriteedid 2017. aastaks *eelarvestrateegias 2017–2020*, mis võeti vastu 30.11.2016 määrusega nr 23.

Valla eelarve koostamisel lähtutakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest (KOFS) ja valla arengukavast.

2017. aasta prioriteedid:

- Valla eesmärgiks on tagada omavalitsuse strateegilistes dokumentides (arengukava, eelarvestrateegia) ettenähtud tegevuste rahastamise kaudu valla terviklik ja jätkusuutlik areng
- Jätkusuutliku ning konservatiivse eelarvepoliitika tagamine
- Konkurentsivõimelise alus- ja üldhariduse tagamine valla haridusasutustes
- Huvihariduse ja huvitegevuse toetamine
- Sotsiaal- ja tervishoiuteenuste arendamine
- Elukeskkonna parandamine
- Valla elanikele turvalisuse tagamine
- Ettevõtlus- ja arendustegevuste toetamine

2017. aastaks planeeritud prioriteetsed investeeringud:

- Esmatasandi tervisekeskuse rajamine
- Väike-Maarja avaliku ruumi väljaarendamine
- Triigi kaugküttevõrgu rekonstrueerimine
- Valla teede ja tänavate rekonstrueerimine

Põhitegevuse tulud

2017. aasta eelarves on planeeritud tulud 5,9 miljonit eurot.

Eelarve tuludest 42% ehk 2,5 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2016. aastaga kasv +3%)¹

- Maamaks moodustab eelarve tuludest 4% ehk 258 tuhat eurot
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 13% ehk 741 tuhat eurot (-1%).
- Saadud toetused tegevuskuludeks moodustavad eelarve tuludest 39%, ulatudes 2,3 miljoni euroni (-7%). Vähenemine võrreldes 2016. aasta eelarve täitmisega on tingitud sellest, et 2016.a. jooksul lisandus eelarvesse erinevate sihtotstarbeliste toetuste ja projektide laekumised tegevuskuludesse kogusummas 152 tuhat eurot
- Muud tulud (keskkonnatasud, kaevandamisõiguse tasu, projektide tagasimaksud jms) moodustavad eelarve tuludest 1% ehk 69 tuhat eurot (+64%).

Põhitegevuse kulud

2017. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 5,7 miljonit eurot.

¹ sellist tähistust, võrdlemaks 2017. aasta eelarvet 2016. aasta eelarve täitmisega, kasutatakse dokumendis läbivalt

Põhitegevuse kulud jaotuvad seitsme erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel kaheks: majandamis- ja personalikulud. Jätkuvalt on Väike-Maarja valla eelarves suurimad väljaminekud suunatud haridusele ja kultuurile.

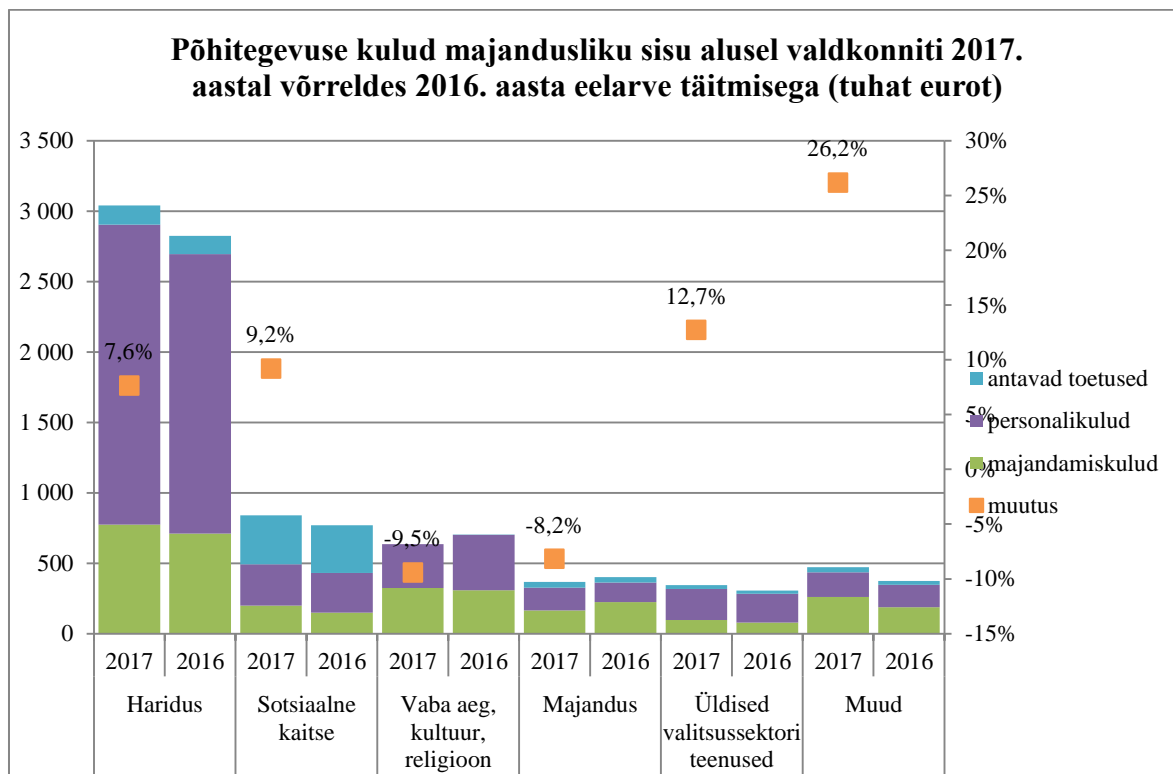
- **Haridus** moodustab põhitegevuse kuludest 53% ehk 3 miljonit eurot, kus toimub ühtlasi kõige suurem kasv (216 tuhat eurot ehk 8%). Sh tulenevalt finantsarvestuse ja aruandluse juhendi muudatuse mõjust (tegevusalade muutmine) suurenes haridusvaldkonna eelarve 114 tuhat euro võrra, kuna muusikakooli kulud kajastatakse alates 01.01.2017 haridusvaldkonna all (enne olid kultuurivaldkonna kulud);

Ülejäänud 47% põhitegevuse kuludest ehk 2,7 miljonit eurot (+4%) jaguneb kuue valdkonna vahel järgmiselt:

- **Majandus** 368 tuhat eurot (-8%), millest 28% ehk 105 tuhat eurot (+10%) moodustab teede ja tänavate korrashoid. Valdkonna kulude vähenemine on tingitud finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muudatusest, mille kohaselt kajastatakse teede ja tänavate aastaringne hooldus (lumetõrje, tolmutõrje jms) summas 65 tuh eurot keskkonna valdkonna all;
- **Keskkond** 211 tuhat eurot (+85%), millest 47% ehk 100 tuhat eurot (+49%) suunatakse heakorrale (sh hajaasustusprogramm 37 tuhat eurot). Valdkonna kulude suurenemine on tingitud finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muudatusest, mille kohaselt kajastatakse teede ja tänavate aastaringne hooldus (lumetõrje, tolmutõrje jms) summas 65 tuh eurot keskkonna valdkonna all (enne majandusvaldkond);
- **Elamu- ja kommunaalmajandus** 261 tuhat eurot, millest 55% ehk 145 tuhat eurot (+4%) kulub kommunaalmajanduse arendamisele;
- **Vaba aeg, kultuur, sport** 635 tuhat eurot (-9%), millest 45% ehk 285 tuhat eurot moodustavad raamatukogude, rahvamajade ja noortekeskuste tegevuskulud ja 42% ehk 266 tuhat eurot kulutused sporditegevusele. Vähenemine (-9%) on tingitud finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muudatusest, mille kohaselt kajastatakse muusikakooli kulud summas 114 tuhat eurot haridusvaldkonna all;
- **Sotsiaalne kaitse** 840 tuhat eurot (+9%), millest 41% ehk 341 tuhat eurot (+8%) suunatakse vanurite ja puudega isikute hooldekodu tegevuskuludeks ning 211 tuhat eurot ehk 25% moodustab riiklik toimetulekutoetus;
- **Muud** ehk 344 tuhat eurot (+13%), millest vallavalitsuse hoone ja personalikulud on 225 tuhat eurot. Üldvalitsemise kulud moodustavad 6% kogukuludest;
- **Reservfond** on planeeritud vähemalt 0,5% põhitegevuse kuludest ehk 30 tuhat eurot.

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 89% ehk 5,1 miljonit eurot, suurenedes 6%. Antavad toetused moodustavad 10% ehk 589 tuhat eurot, kasvades 7%.

Joonis 1. Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2017. aastal võrreldes 2016. aasta eelarve täitmisega (tuhat eurot)

Investeermistegevus

Investeermistegevus koosneb:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 2,6 miljonit eurot, suurenedes 1,7 miljoni võrra (+200%).
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Väike-Maarja avaliku ruumi väljaarendamine 1,2 miljonit eurot
 - Tervisekeskuse projekteerimine ja ehitamine 920 tuhat eurot
 - Valla teede ja tänavate rekonstrueerimine 150 tuhat eurot
 - Triigi kaugkütte rekonstrueerimine 143 tuhat eurot
- **Põhivara soetuseks saadavast sihtfinantseerimisest** 1,7 miljonit eurot
- **Põhivara müügist** 63 tuhat eurot
- **Intressikuludest** 10 tuhat eurot

Investeeringuid finantseeritakse jooksva aasta eelarve tuludest (155 tuhat eurot), osaliselt aasta lõpu likviidsete varade suunamata jäägi arvelt, põhivara müügitulust (63 tuhat eurot), võetava uue laenu (600 tuhat eurot) ja toetuste (1,7 miljonit eurot) arvelt.

Finantsseis

- **omafinantseerimisvõime** ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 155 tuhat eurot, millest tasutakse nii olemasolevaid laenumakseid (*jooksva aasta laenumaksete põhiosa 143 tuhat eurot*) ning intressikulusid kui rahastatakse käimasolevaid investeeringuid.

- **netovõlakoormus** (kohustused miinus likviidsed varad) suureneb 2017. aasta lõpuks 18%-le põhitegevuse tuludest ehk 1 miljoni euroni. (2016. aasta lõpu seisuga oli valla netovõlakoormus 5%).
Seaduse kohaselt on valla ülempiiriks 60%, mis tähendab, et vallal on võimalus täiendavalt laenu võtta investeringute elluviimiseks 3,5 miljoni euroni.
- **likviidsete varade prognoositav maht** 2017. aasta lõpuks on 46 tuhat eurot.